

ספרי — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלשים ושנים

היכל
ששי

מאמר

(א) ולקחתם לכם
(ב) ביום השמיני עצרת
תרל"ב

✽

מ א ת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שמואל

זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"י

יוצא לאור על ידי מערכת

"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמש אלפים שבע מאות וחמשים לבריאה

מאתיים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

שנת הארבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

פתח דבר

על פי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א, הננו מוציאים לאור

— ליום ההילולא של כ"ק אדמו"ר מהר"ש שחל ב"ג תשרי.

ב' מאמרים: א) ד"ה ולקחתם לכם¹, ב) ד"ה ביום השמיני עצרת², משנת תרל"ב.

בשולי העמוד הוספנו איזה מ"מ.

אוצר החכמה

מערכת „אוצר החסידים”

י"ג תשרי ה'תשנ"ו (השנה תהא שנת נסים),

מאתיים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר הצמח צדק,

שנת הארבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א,

ברוקלין, נ.י.

1) נמצא בבוך 1065 משנת תרל"א ותחילת תרל"ב. ברובו גוכתי"ק.

המאמר נכתב מהדורא קמא בגוכתי"ק כ"ק מהר"ש בקיצור, עם הערות להמעתיק איפה להעתיק עוד

קטעים ולהעמידם במקומם, ולכת"י זה מצורף בכת"י מעתיק כמה קטעים עם תיקונים בגוכתי"ק.

ונעתק עוד הפעם ע"י המעתיק הידוע ר' שמואל דער שרייבער, וגם כאן תיקן והוסיף כ"ק אדמו"ר

מהר"ש.

המאמר נדפס כאן ע"פ כת"י הנ"ל והוגה מגוכתי"ק כ"ק מהר"ש.

2) נמצא בבוך הנ"ל בגוף כת"י כ"ק אדמו"ר מהור"ש, חוץ מחלק המאמר הנמצא גם בסה"מ — אדה"ז

פרשיות — א' ע' קסה, כמצויין להלן במקומו. — שנעתק בכת"י ר' שמואל. עם תיקונים והוספות בגוכתי"ק.

MAAMER V'LOKACHTEM LOCHEM MAAMER BAYOM HASHMINI ATZERES

— 5632 —

Published and Copyrighted by

"KEHOT" PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y. 11213

Tel.: (718) 493-9250-1 • (718) 774-4000

5750-1989

Printed in the U.S.A.

נסדר בדפוס "עמפייער פרעסס"

ע"י מרדכי ליב בן פיגא ויוסף יצחק בן ברכה

EMPIRE PRESS

550 EMPIRE BLVD. • BROOKLYN, N.Y. • (718) 756-1473

Fax (718) 604-7633

ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים וענף עץ עבות וערבי נחל וגו', וארז"ל במד"ר ע"פ שובע שמחות את פניך נעימות בימינך נצח ז' מצות שבחג (ובפרטיות ז"מ שבלולב הם עצמו ז') משל לשנים שנכנסו לפני הדיין כו' מאן נצח מאן דנסיב באי' (פי' הערוך כידון) כך ישראל יוצאין בלולביהם ואתרוגיהן בידיהן, הוי שמשו מזהיר ולקחתם, ובאד"ז דרצ"ב סע"א כ' וז"ל בספרא דאגדתא דרב המנונא סבא אתמר וימלוך תחתיו הדר, הדר ודאי כדא' פרי עץ הדר, ושם אשתו מהיטבאל כדא' כפות תמרים, וכת' צדיק כתמר יפרח, דאיהי דו"נ, ולכאו' הוא מפרש שאתרוג שנק' פרי עץ הדר הוא מלך השמיני הדר, ואשתו מהיטבאל הוא כפות תמרים היינו לולב, וא"כ ה"ז היפך מ"ש בכ"ד בכהאריז"ל שלולב הוא בחי' יסוד, ואתרוג מל', וע' בהשמטות הזהר בס' בראשית סל"ח בשם ספר הבהיר שבע צורות קדושות יש לו להקב"ה, וכולן כנגדן באדם שנא' בצלם אלקי' ברא אותו וז"נ ברא שוק ימין ושמאל, יד ימין ושמאל גוף וברי' הרי שש ואת אמרת שבעה כו' דכת' והיו לבשר אחד, מלמה"ד למלך שעלה בלבו ליטע כו' אמר כו' מין א' אינם מתקיימי' מה עשה נטע אתרוג ביניהם, והוא א' מאותן הט' כו' ואתרוג הוי נקבה והיינו דכת' פרי עץ הדר כפת תמרים עכ"ל, ר"ל שלכן לא נא' וכפות תמרים כמ"ש בהדסי' וערבות וענף, וערבי כו' כ"א כפת תמרי' שאתרוג ולולב חד הוי שז"ע והיו לבשר א', וכמ"ש בזהר ויחי דר"ך ב' וע"ד לא כת' וכפת אלא כפת דלא סליק דא בלא דא, ולפ"ז יתורץ ג"כ ענין הנ"ל, דהנה בפע"ח פי' שאתרוג הוא סוד עטרת היסוד, והיא מציאת הרושם שהניחה נקודת המל' כאשר היתה דבוקה עם היסוד בעליות הנקודות ג' בג' כו' ולזה מתפשט היסוד עד הלב כענין שימני כחותם על לבך, ובפ"ב כ' שלכן נק' האתרוג פרי עץ הדר, עץ נק' היסוד ונק' עץ הדר לפי שהסריס אין לו זקן שנק' היסוד, והיסוד נק' עץ הדר ועטרת היסוד זהו הפרי של עץ הדר, ונמצא בזה יובן ויתוור מאמרי הזהר שהאתרוג נקבה היא ומ"מ נק' מלך השמיני הדר להיות כי הוא הפרי של עץ הדר יסוד, והיינו בחי' יסוד דא"ק כדפרי' בלק"ת בד"ה למנצח על השמינית והוא מהע"ח,

ולקחתם לכם: לכמה קטעים מד"ה זה ראה סה"מ — תרכ"ז ד"ה ויהי אומן את הדסה ע' קסה ואילך. ובסה"מ — תרכ"ח ד"ה במגילה דף י' ע"א רשב"ג כו' תחת הנעצוץ — ע' קד ואילך. ד"ה ארשב"נ כו' — תרמ"ב. ד"ה ארשב"נ כו' — תרס"א. ד"ה ולקחתם לכם — עטרת ע' כד. ד"ה ולקחתם לכם וד"ה בראשית ברא — תשל"ב מיוסדים על מאמר זה.

הוי שמשו מזהיר ולקחתם: בסה"מ — עטרת ע' כד במקום ת"י אלו אי': „אנן ידעין דאינהו הוא דנצחון כו', וצ"ל מה"ע שהלולב מוה ע"ז דידון נצחון.

וע' בהשמטות הזהר: מובא גם באוה"ת ויקרא — א ע' שלג.

בפע"ח פ': שער הלולב.

עטרת היסוד: בסה"מ עטרת נוסף: „לא מל' ממש כ"א בחי' עטרת היסוד", ע"ש באריכות.

אך מ"ש בסהב"ה על מהיטבאל בחי' כפת תמרי' צ"ל שהרי הלולב הוא יסוד. אך הענין הוא דהנה מבואר בע"ח בשער המ' ובשער התיקון, ובסהפ"מ בפ' הא"ז, שזמ"ק הי' בחי' מל' של הספי', וכאשר נשברו אז יצא מה"ש הדר הוא בחי' יסוד של הז' ספי' והוא בחי' התכללות כל חג"ת נה"י דז"ס, ואשתו יצאה עמו הוא בחי' המילוי כענין אדם וחוה שחוה הוא מספר י"ט כמילוי דמ"ה שעולה י"ט, ופי' מהיטבאל היא חג"ת נה"י שבמל' כי המל' דמל' נשברה ג"כ, (וזהו דלא כמ"ש במ"א שבמל' לא הי' השבירה וע' בד"ה בקר ויודע כי שם הוא ע"פ דיעה אחרת) וא"כ לפ"ז יתכן מ"ש בסה"ב שהלולב שהוא יסוד על מהיטבאל להיותה בחי' יסוד שבמל' והיינו בחי' חג"ת נה"י שבמל' שהכולל הוא בחי' יסוד כו', ונמצא מ"ש באד"ז שהאתרוג הוא הדר הוא שלא תדמה מאחר שהאתרוג הוא במל' א"כ י"ל שזהו מל' בעצם אינו כן כ"א בחי' עטרת היסוד לכן מרומז במה"ש הדר שהוא יסוד כו' ועל הלולב מאחר שהוא יסוד א"כ אין לפרשו על יסוד שבמל' כ"א על יסוד ז"א דוקא כ"א שמהיטבאל אם שהוא בחי' יסוד שבמל' הוא בחי' לולב וא"ז סותר כלל למ"ש בפע"ח שכל הד' מינים הם בז"א שהרי מהיטבאל הוא בחי' מילוי דמ"ה שהוא ז"א בכלל. וביאור הענין הנה בתי' מהיטבאל יש אותיות מ"ה, ואותיות יטבאל הוא גימ' ב"ן, והיינו שזהו דבר חדש שב"ן בא בגימ' וש' מ"ה הוא בלא גימ', ויובן זה ע"פ משנ"ת בד"ה יו"ט של ר"ה, שבתהו אם כי בכלל הם בחי' ב"ן היינו לפי שכל מלוכה נק' ב"ן והוא ש' המושאל ע"ש שהיו בבחי' רצון דאנא אמלוך וע' בס' הפ"מ שכ' שהדר מברר התהו שהז"מ יהי' לו בחי' ב"ן כו' והם עצמם הי' מ"ה בעצם בלתי שום גימ', והתחדשות התיקון הוא שמ"ה בא בגימ' והיינו אדם בגימ' מ"ה, אבל בתהו להיותם בבחי' מ"ה בעצם לכן לא היו יכולי' להשפיל א"ע גם להחיות הכלי שלהם עצמו שז"ע אור בכלים שהכלי חי מהאור ע"ד כמו הגוף שחי מהנפש ועוד בדקות יותר הרבה לאין ערוך והיינו מחמת כי היו דבוקים בא"ס יש האמיתי ולסיבה זה היו בבחי' יש, אבל לא יש כפשוטו כ"א שהיו דבוקי' בא"ס יש האמיתי ואידי דטריד למבלע לא פליט גם להחיות הכלי שלו שג"ז להשפעה תחשב, אמנם הנה רצון הא"ס בורא התהו הי' שאם שהם בחי' מ"ה בעצם בלתי התלבשות שז"ע אדם בגימ' מ"ה כמש"ש, מ"מ יתלבשו במיעוט הכלים דתהו והיו דבוקי' לא"ס יש האמיתי ומ"מ יחיו ג"כ הכלי דאל"כ שלא רצה זה וזה אינו באפשרי אינו יתכן כלל ענין בנין התהו שלמגן היתה מתחלה קודם השבירה, אעכצ"ל שזה יכול להיות וזה הי' רצון א"ס בורא התהו ואיך הוא זהו מצד כח הא"ס הכל יכול יכול להיות גם בהגבלת הכלי אור הבלתי בע"ג פי' שיהי' עומד כח הבלתי בע"ג בבע"ג יחד שבאמת בא"ס הם באח"פ בתכלית, וכמו רוכב ובלתי רוכב, או פילא בקופא דמחטא שכבר עמדו למנין הרשב"א וסיעתו שבחיק הבורא נמנע הנמנעות כו', ונמצא שלפ"ז יובן היטב למה הניצוצות דתהו צריכי' בירור הלא הם היו בתכלית הביטול בא"ס יש האמיתי ואיך היו ביכולתם

דלא כמ"ש במ"א שבמל' לא הי' השבירה: ראה אוה"ת בראשית — א יו, ב בשם הזהר וע"ח.

להחיות הכלים הלא אידי דטריד למבלע כו' זהו רק מכח הבע"ג, אבל בא"ס
הבע"ג הרי באפשרי לכללם יחד שלהיותו כל יכול ה"ה כוללם יחד, ונמצא אם
כי האור דתהו הגם שהיו מרובים מ"מ ה"ה במדה, ומ"מ ניתן להם הכח שישאו
ב' הפכי' אלו יחד שיהיו דבוקי' בא"ס יש האמיתי ושיפעול בהם דיבוקם עד שזה
הוא סיבה שהם עצמם היו בחי' יש כו' כמש"ש, ומ"מ יחיו הכלי' ג"כ ע"ד
משפיע ומקבל נפש וגוף כו', והם לא קיימו כמו שנצטוו ונשברו, והמעייין בע"ח
יראה שהאורות נסתלקו ונתברר תחלה וניצוצי הכלי' הם המתעלי' אח"כ ע"י
בירור דמה"ש הדר, וע"י הבירור מתבררי' להיות בחי' ב"ן דכלליות, וזהו ע"ד
אותיות יטבאל שבמהיטבאל שהוא עולה ב"ן וה"ז ב"ן בגימ' היפך המ' דתהו
שהיו בלתי גימ' ובחי' מ"ה בלא גימ' ומ"מ ה"ה מתיישב בכלי כו' וכענין ונחנו
מ"ה דמשה כו'.

וביאור כל הענין בד' מינים שבלולב צ"ל ענין ההדר שצ"ל בכל הד' מינים
שלכן פסול נקטם כו' וביותר באתרוג דכתי' בי' פרי עץ הדר, ויובן
ע"פ מ"ש אם לא תדעי לך היפה בנשים, הנה היפה בנשים עולה תק"ב בגימ'
שני האבות, שאברהם חי קע"ה שנה, ויצחק ק"פ ויעקב קמ"ז, שעולה תק"ב, והם
ג' בחי' הדס שהם כנגד ג' אבות, וכתי' ויאהב יעקב את רחל והגם כי לאה היא
בחי' עלמא דאתכסיא מ"מ אהב את רחל דוקא וכמשי"ת. וביאור הענין דכתי'
ורחל היתה יפ"ת ויפ"מ, ולכא' צ"ל הלא כתי' שקר החן והבל היופי וגו' וארז"ל
סנהדרין דף כ' שקר החן זה דורו של משה והבל היופי זה דורו של יהושע כו'
אד"א שקר החן זה דורו של משה ויהושע והבל היופי זה דורו של חזקי' אשה
יראת ה' היא תתהלל זה דורו של ר' יהודא בר' אלעאי שהיו מתכסי' ששה
בטלית א' ופי' רש"י שהיו עניים, והיינו שעסקו בתורה במס"נ, וצ"ל איך שייד
לאמר על דורו של משה ויהושע שהיו דור דיעה ודורו של חזקי' שארז"ל בדקו
מדן ועד ב"ש כו' ואיך יקראו בשם שקר והבל נגד דורו של ריב"א כו'. ויובן
בהקדם מה שלפעמים מצינו שנק' כנס"י בשם רחל ולפעמים אסתר ובד"כ זהו
שורש ההפרש בין צדיקי' לבעת"ש, והענין יובן ע"פ מ"ש שרחל היתה יפ"ת
ויפ"מ, פי' תואר היא בציור תמונת האברים שהם כל אבר לפי ערכו הראוי לו
בתמונתו הנצרכת זהו הנק' תואר ומראה הוא זיו קלסתר פנים שהו"ע השופרי'
וזיו הפנים, ורחל היתה יפ"ת ויפ"מ שהי' לה ב' המעלות הא' בציור תמונת
האברי' כל א' לפי ערכו ותכונתו ובמיזוג השוה שאין א' גדול מחבירו, והב' בזיו

הנה היפה בנשים עולה תק"ב: ראה אוה"ת שה"ש — א ע' קלו, קלט. כרך ג' ע' תתנח.
שורש ההפרש בין צדיקים לבעת"ש: נתבאר בלקו"ש שה"ש מד, ב בד"ה מי יתנך, ובארוכה באוה"ת
שה"ש על הפסוק מע' תרלד ואילך.

בכתי' מעתיק הב' ובסה"מ — תרכ"ז ע' קסה. תרכ"ח ע' קה נוסף: "ע' בד"ה ויהיו כל הפקודים בס' כו".
והענין יובן ע"פ מ"ש: מכאן עד סיום הקטע מיוסד על תו"א כג, ב. והנחה אחרת בסה"מ — תקס"ד ע'
יא. מובא גם בסה"מ — תרכ"ז ע' קסד ואילך ובסה"מ — תרכ"ח ס"ע קד. ד"ה אמר ר' שמואל בר נחמני —
תרס"א ע' רטו.

פ' תואר: ראה אוה"ת בראשית — ה דף תתקצה, א.

קלסתר פנים, וביאור ענין בעבודה בכנסי הנק' רחל הנה תואר שהוא בחי ציור האברים היינו בחי דא רמ"ח פקודין שהם רמ"ח אברי' דמלכא, והוא כי דא הוא בעל ט"ס וטפ"ט ורת"ס והי"ח המגדילי' הם רמ"ח וזה נעשה ע"י מעשה המצות, ולכן ארז"ל על ועשיתם אותם מעלה אני עליכם כאלו עשאוני שע"י עשיית המצות עושי רמ"ח אברים בוי"א שגורם עשיית הכלים כו', וכשעושי המצות בכוונה לכל אחת ואחת כראוי אזי נמשך בחי תואר היינו שיהי' האברים במזגם ותכונתם הראוי כו', ומראה הוא בחי שס"ה ל"ת כי שורש השס"ה ל"ת הם מבחי י"ה כנודע מענין שמי עם י"ה שס"ה ע' בת"א בד"ה זכור את יום השבת ובכ"ד, והיינו ששרשם נמשכים מבחי חכמה, וכתי' חכמת אדם תאיר פניו שהו"ע הזיו וההארת פנים, וע' בלק"ת בשה"ש בביאור ע"פ שחורה אני המתחיל הנה בין המאציל פי' שבחי הארת פנים הוא מבחי תיקון הז' די"ג ת"ד דא"א בחי ואמת שפנוי משערות והיינו מבחי עצמיות חכ' שבכתר שלמעלה מבחי צומח, (היינו השערות בחי ושער רישיא דא"א הנמשך ע"י מ"ע) ושהרמ"ז ר"פ ויקרא כתב שבתיקון ואמת מאיר דעת דעתיק המאיר ברישא דאריך, דדעת אסהיד באנפין היינו בחי תרין תפוחין בחי הארת פנים שמעצמיות ח"ס מאיר ומתגלה בתיקון ואמת המתגלה בפנים, אמנם גילוי זה יהי' לע"ל דוקא כמ"ש בביאור הנ"ל פ"ג באריכות, ושזהו פי' ונאוה לע"ל ע"י קיום מצות ל"ת, ועיין מענין הארת פנים ומענין ואמת בביאור אלה מסעי הג' המתחיל הנה גבי המסעות פ"ד די"ג ע"ב.

ופי' וענין יפ"ת בעבודה בנשי' היינו שצ"ל שיהי' בחי יופי, שענין היופי הוא מהתכללות כמה גוונים יחד דוקא, שגוון אחד עד"מ גוון לבן או גוון אדום בפ"ע אינו נק' יופי כלל כ"א כשכלולי' ג' גוונים יחד, ובעבודה ז"ע משארז"ל על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמ"ח, שהם בחי ג' קוין והנה בכ"א מהג' קוין הנ"ל עיקר העבודה בהם שצ"ל עבודתם בשמחה דוקא, וכמ"ש תחת אשר לא עבדת כו' בשמחה ובטוב לבב מרוב כל שעיקר העבודה צ"ל בשמחה, משא"כ כשעובד ומקיים מצות ה' אלקינו בלא שמחה כ"א בדרך מצות אנשים מלומדה הגם כי הוא עושה מצוה אינה עבודה בשלימות, ואפי' כשעושה המצוה באהו"ר רק שהיא בלא שמחה אינה עבודה בשלימות, כ"א שצ"ל העבודה בשמחה ובטוב לבב דוקא, וכפל הלשון שמחה וטוב לבב מורה על ריבוי השמחה וכל מה שהוא שמח יותר יותר מקיים מצות המלך הקב"ה, והגם כי עיקר עבודת המצות הוא שיהי' בקעומ"ש דוקא הנה באמת איננו סותר כלל, שיכול לקיים המצוה בדרך עבודת עבד ולא שיבקש טעמים

ותכונתם הראוי: ראה בסה"מ — תרס"א ע' רטו כאן ביאור על ענין כאלו עשאוני.

בביאור אלה מסעי הג' . . . די"ג ע"ב: לקו"ת מסעי צג, ב.

די"ג ע"ב: וכ"ה בסה"מ — תרס"א ע' רטו. וצ"ל: "דצ"ג ע"ב". וכ"ה בסה"מ — תרכ"ז. תרכ"ח.

בסה"מ — תרכ"ח ע' קה יש קיצור. ובסה"מ תרס"ח ע' רטו מוסיף, נמצא דתואר הוא בעדות ואראה בחי' המוחין, ע"ש עוד.

שעיקר העבודה . . . כמו בגמ"ח נאמר: כל הקטע ליתא בסה"מ — תרכ"ז ע' קסו.

בעשיית המצות (כמו שאול שהלך אחר הטעם אמר לו שמואל הלא שמוע מזבח טוב, שביטול הרצון הוא יותר טוב מטעם הדבר ומה גם כי ע"י שילך אחר הטעם יוכל לטעות לכן צריך לקיים המצוה בדרך עבודת עבד ולא ילך אחר טעמים), רק שמ"מ הנה הוא שמח על מה שצוה לנו ה' אלקינו שיקיים מצותיו שהשמחה היא בכלל מה שבחר בנו להיות לו לעם סגולה וכמ"ש רק באבותיכם חשק כו' וכת' כי כך בחר הו' כו', ובפרט מכל מצוה שעושה יוכל לשמוח בהו' שציונו לעשות המצוה ההיא, וכשמתבונן בגדולת הבורא ית' יותר ישמח כעל כל הון, כי אינו דומה מי הוא המצווה כו', וכמו בגשמיות כשאחד אומר לחבירו שיעשה הדבר ההוא הגם שעושה אותה אבל איננה עושה אותה בחיבוב כ"כ, אבל כשיצוה המלך לאחד שיעשה כך וכך הנה יעשנה בחיבוב ובזירוז מאד, וכל שהמלך גדול יותר יתגדל החיבוב בעשיית רצונו, וכמ"כ יובן כאשר יתבונן בגדולת הבורא ית' יתחבב אצלו עשיית רצונו במצות מעשיות, הגם כי עצם הדבר עושה בדרך קבעומ"ש כי אינו שמח כלל מטעם הדבר המלוכש במעשה המצוה רק שהוא שמח ממה שמקיים מצות הבורא ית', ועצם הדבר עושה בקבעומ"ש, ולזה הוא כוונת הכתוב תחת אשר לא עבדת בשמחה ובטוב לבב, פי' הגם כי מקיים המצות אמנם כשהם בלא שמחה אינו כדבעי למהו', והגם כי הפסוק קאי על כל המצות שנכלל בזה כל הג' קוין הנ"ל, מ"מ על קו העבודה מפורש יותר כו', ועד"ז יש בכלל הג' קוין כמו בגמ"ח נאמר ואל ירע לבבך בתתך לו שקאי על צדקה וגמ"ח, ומכלל לאו אתה שומע הן שצריך להיות בשמחה, וכן בת"ת ארז"ל בשבת ד"ל ע"ב גבי אין שכינה שורה לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות אלא מתוך שמחה של מצוה, אר"י וכן לדבר הלכה, וכ"ה בפסחי דק"י ע"א, וע' בת"א בד"ה לסוסתי ברכבי בפ' בשלח מענין שש"מ, שהיא בחי' אתעדל"ע שלמעלה מבחי' אתעדל"ע הנמשך ע"י אתדל"ת, ושזהו כמו קרי"ס שבעתיקא תלי' ולכן נא' מה תצעק אלי, וע' בד"ה ויתן אל משה שזהו מבחי' תר"ך עמודי אור כו' ושבחי' זו נתן בבחי' מתנה שכאשר איש ישראל יעשה מצוה בשמחה יומשך בחי' אלו, וע"י העבודה בשמחה בג' בחי' תורה ועבודה וגמ"ח ע"י נמשך היופי.

ולהבין מהו ענין ב' בחי' יופי דיפ"ת ויפ"מ, הענין הוא שהגם שע"י שנמשך הארת המוחין במדות ע"י הם מתכללי' שזהו ג"כ יופי, מ"מ שרש המדות הם למעלה מבחי' המוחין כמ"ש במ"א מענין תשר"ק ומענין תכנת שבת

ע"י נמשך היופי: בסה"מ — תרס"א ע' ריז נוסף ביאור בענין התכללות.

שנמשך הארת המוחין במדות: בסה"מ — תרכ"ז ע' קסו בשולי העמוד נוסף, "לענין המשכת מוחין שע"י יהי' התכללות להעיר שמהמוחין יכול להיות לחו"ג כמ"ש כי יצר. וממ"ש בד"ה ואהבת בענין נפש השכלית". כמ"ש במ"א מענין תשר"ק: נדפס באוה"ת סדור ס"ע שסח. מיוסד על מאמר אדה"ז — בסה"מ הקצרים ע' תכא.

ומענין תכנת שבת דמוסף דשבת: כ"ה גם בכת"י מעתיק הב' ובסה"מ — תרכ"ח ע' קז. אבל לכאורה נכפל. ואולי צ"ל כמו בסה"מ — תרכ"ז ע' קסו, ומענין קדושת כתר דמוסף. וזה נתבאר באוה"ת סדור שם.

דמוסף דשבת, והגם שהמדות מתנהגין ע"פ השכל מ"מ שורש המדות בעצם הם למעלה מהשכל כנודע מענין או"א במזלא אתכלילא ז"א בעתיקא אחיד ותלי, וע"י שמאיר בחי גילוי שלמעלה מן השכל במדות עי"ז בחי יפ"ת, שהוא בחי היופי בתמונת האברים הם רמ"ח מ"ע, ויפ"מ בחי שס"ה ל"ת, שבחי זו נמשכת ע"י שמחה ש"מ, וזהו מ"ש ב"פ הנך יפה, הנך יפה רעייתי הנך יפה עיניך יונים, היינו ב' בחי היופי דיפ"ת ע"י מ"ע, ויפ"מ ע"י מצות ל"ת, וזהו היפה בנשים גימ' שני האבות שעולה תק"ב כמספר שני האבות כנ"ל והיינו שהוא התכללות ג' אבות בחי ג' מדות חג"ת וע' בלק"ת מהאריז"ל ד"מ ע"א בד"ה ענין שני חיי אברהם, שיופי דיוסף נמשך ע"י התפשטו' ה"ח דאברהם ביסוד ז"א, ושרש היופי נמשך מבחי ש"ע נהורין יעו"ש, ומה שרחל היתה יפ"ת ויפ"מ הוא בכדי שיהי הגילוי למטה דוקא, ולכן ויאהב יעקב את רחל (ויצא כ"ט י"ח ופסוק למ"ד) וכת' ויאהב גם את רחל, והענין הוא דהנה רחל היא בחי עלמא דאתגליא, וכמ"ש ושם הקטנה רחל ופי' בזה ובמד"ר שם ה' קטנה ^{אוצר החכמה} רחל שהוא בחי עלמא דאתגליא וע"כ ויאהב יעקב את רחל, לפי שיעקב הי' בריח התיכון המבריך מן הקצה אל הקצה שהוא הממשיך בחי גילוי אלקות למטה מטה, ולכן אהב את רחל להיותה עלמא דאתגליא, והגם כי לאה עולם המח' גבוה מבחי רחל וכמ"ש ושם הגדולה לאה ה' גדולה לאה, אמנם הנה כ"ז הוא בבחי עלמא דאתכסי' שאינו מאיר בגילוי וכמו המחשבה שנעלם מזולתו מה שחושב, וכדי להיות בחי גילוי זהו ע"י רחל עולם הדבור, וכמו שע"י הדבור יבין זולתו שכל המשפיע וכמעט כל פעולת הדבור הוא בכדי שיבין זולתו, כך כל הגילויים הנמשכי' למטה זהו ע"י הדבור וזהו שנק' כנס"י בשם רחל דהיינו בזמן שבהמ"ק הי' קיים, שהי' מאיר גילוי אלקותו ית' בעולם וכמו ביצ"מ וקרי"ס וכן כל זמן שבהמ"ק הי' קיים הי' גילוי אלקות לעיני כל, וע"ש זה נק' רחל, ורחל הי' יפ"ת ויפ"מ שהו"ע הצדיקי' שמקיימי' תומ"צ בחי עשה ול"ת, ולכן נק' אחי ורעי שהם היו אחים וריעים להקב"ה שנא' למען אחי ורעי כו' למען בית אלקינו וע' מזה בד"ה מי יתנך ובהגהות לשם, ובד"ה ויהיו כל הפקודים בספר ד"ו.

אמנם הנה כ"ז הוא כשישראל מקיימי' תומ"צ ובזמן שבהמ"ק קיים שאז נק' אחים ורעים, אבל אם פגמו ח"ו באיזה מ"ע וכ"ש במל"ת שעשה א' מכל מצות ה' אשר לא תעשינה ואשם ונתחייבו שונאי' ש"י ג' אז נק' כנס"י בשם אסתר שארז"ל אסתר מה"ת מנין ואנכי הסתר אסתיר כו', פי' אם ח"ו האדם פגם בתומ"צ אל יאמר נואש ח"ו כ"א שגם מן התורה יש לו עצה לזה והוא התשו'

בשולי העמוד נרשם בגוכתי"ק: כנ"ל אצ"ל.

בד"ה מי יתנך: לקו"ת שה"ש מד, ב ואילך. הנחה אחרת בסה"מ — תקס"ה ע' תפז.
ובהגהות לשם: ראה אוה"ת שה"ש — ב ע' תרלה. ע' תעדר.
ובד"ה ויהיו כל הפסוקים בספר ד"ו: בסה"מ — תרכ"ז [הוצאת תשמ"ט] ע' קג ואילך.

וכמשי"ת. וביאור הענין צ"ל כפל הלשון הסתר אסתיר, והענין הוא דכמו ביופי
 כ' ב"פ הנך יפה שנת"ל שזהו נגד היופי דמ"ע והיופי דמל"ת, כן הוא אם פגמו
 ח"ו, אזי מסתלק קוב"ה לעילא ולעילא וזהו כופל ב"פ הסתר ואסתיר שע"י פגם
 מ"ע ששרש מ"ע הם רמ"ח אברי' דז"א אזי מסתלק קוב"ה לעילא היינו בבינה
 בחי' מוחי' ואינו מאיר במדות כו' אמנם אם פגמו גם במל"ת אזי מסתלק לעילא
 ולעילא היינו לבחי' א"א כתר וע"ז רומז הסתר ה' סתר שהסתיר את גילוי
 בבחי' ה' עילאה, ואסתיר הוא א' סתרי פי' שהסתיר עוד גם מבחי' יום ההוא
 שהוא בינה ג"כ להיות כי פגמו במל"ת שמגיע הפגם ב"ה כי שמי עם י"ה שס"ה
 ולהיות כן סליק לעילא ולעילא, וזהו כענין ההפרש בין אוי להוי שנת' במ"א,
 ומ"מ אל יאמר נואש ח"ו כ"א עדיין יש תקוה שז"ע אסתיר מן התורה כנ"ל
 וארז"ל אסתיר ירקרקות היתה אלא שחוט של חסד משוך עלי', ויובן זה ע"פ
 מ"ש וקבל היהודים את אשר החלו לעשות, וארז"ל פ"ח דשבת דפ"ח ע"א את
 אשר החלו לעשות במ"ת שע"י מס"נ דפורים הוא הקיום והקיבול עול מ"ת,
 והיינו שלגבי בחי' זו הנה מ"ת היא רק התחלה לבד, ולכן יוהכ"פ שבו ניתנו
 לוחות אחרונות שהם בחי' התורה והמצות דעכשיו (כאשר נשתברו הלוחות
 ראשונות) הוא כפורים לפי שבפורים ה' גמר הקבלה שקיימו מה שכבר קבלו,
 והיינו ע"י המס"נ שלהם, אך צ"ל הלא יוהכ"פ הוא זמן הסליחה שענין הסליחה
 בהכרח שתומשך מבחי' גבוה למעלה יותר מבחי' התורה והמצות שלכן נמשך
 משם סליחת העוונות להיות כי אם צדקת מה תתן לו, חטאת מה תפעל בו, ורבו
 פשעיך מה תעשה לו, אם צדקת כו', וכנודע מענין תטהרו גימ' כתר, שמבחי'
 כתר נמשך הסליחה ואיך נאמר שיום הכפורים הוא כפורים כו', אך הענין הוא
 דהנה ארז"ל בענין ד' חלוקי כפרה עבר על כריתות ומיתות ב"ד תשובה ויוהכ"פ
 תולין ויסורים ממרקין, נמצא כי ביוהכ"פ אינו נמשך עדיין סליחה גמורה על
 כ"ד כ"א צ"ל יסורים שימרקו החטא, אבל פורים הוא גבוה יותר שהרי החטא
 שלהם ה' שנהנו מסעודת אחשורוש שה' חילול ש"ש בפרהסיא ועל חילול השם
 ארז"ל שמיתה מכפרת וכאן ע"י המס"נ נמחל להם ג"ז, והיינו מפני כי יוהכ"פ
 הוא מס"נ בכח כמ"ש בפועל, אבל בפורים ה' במס"נ בפועל ממש עד שמה
 שהגיע לכל אחד ואחד לכן יוהכ"פ הוא כפורים כו', ובזה יובן מ"ש וקיבל
 היהודי' וקיבל ל' יחיד, כי מחכ' ולמטה הוא בחי' ההתחלקות, וז"ע נודע
 בשערים כ"ח לפום שעו"ד שז"ע העבודה שע"פ השכל המושג הנה הוא נמשך
 בבחי' התחלקות המדרגות, אבל רעו"ד שהוא רצון פשוט שלמעלה מן הטו"ד
 שהוא למעלה משכל המושג לגמרי, וז"ע המס"נ שה' בימי המן שנתדבקו
 ישראל בו ית' בבחי' רצון פשוט שלמעלה מן השכל והשגה, הנה בבחי' רצון
 פשוט זה משתווים כל נש"י יחד, הפחות שבפחותים עם הגדול יחד להיות בחי'
 זו היא למעלה משכל המושג לגמרי, ולכן משתווה רצון פשוט זה כאלו
 מכלליות ישראל הוא רק רצון א' אשר ע"כ נא' לשון וקיבל ל' יחיד ולא וקיבלו

ההפרש בין אוי להוי שנת' במ"א: סה"מ — תרכ"ו [הוצאת תשמ"ט] ע' קח. מצינו בלשון הנביאים שפעם
 אמרו לשון הוי בה"א, ופעם אמרו לשון אוי באלף ושניהם פירושים שוה רק ההפרש בין ה"א לא"י ע"ש.

ל' רבים, והיינו כענין ויחן ישראל נגד ההר, ועוד יותר שהרי הגיע גם בגשמיות
מס"נ, ועמ"ש בסוף הביאור שע"פ וקבל בת"א.

ועפ"ז יובן ענין אסתר ירקרקות היתה רק שחוט של חסד משוך עלי', והיינו
כי בזה"ג לא יש בחי' היופי שזהו בחי' יפ"ת ויפ"מ הנ"ל אלא שחוט של
חסד משוך עלי' היינו שנמשך לה מבחי' רב חסד וזהו כפשוטו, אך צ"ל הלא
כת' שקר החן וארז"ל סנהדרין ד"ך זה דורו של משה שהי' בבחי' חן היינו
אתעדל"ע מצד עצמה, כמו שהי' יצ"מ וקרי"ס בבחי' אתדל"ע מצ"ע וכמ"ש מה
תצעק אלי בעתיקא תליא שהוא בחי' שלמעלה מאתדל"ת אתדל"ע, והבל היופי
זהו דורו של יהושע, והיינו הגם כי הי' להם בחי' יופי דיפ"ת ויפ"מ במ"ע ומל"ת
וכמ"ש ויעבדו את ה' כו', מ"מ הוא רק ההמשכה מבחי' הבל, דהנה קהלת אמר
ז' הבלים כמ"ש הבל הבלים אמר קהלת הכל הבל, והיינו שהז' הבלים הם כנגד
ז' ימי בראשית שהם בחי' ז' מדות והגם כי הם בבחי' גבוה מ"מ לגבי אוא"ס זהו
בחי' הבל לבד והיינו בחי' הבל הלב, שרש ומקור כל ההתהוות, ולכן איתא
במדת"ל סי' צ"ב שהכל הבל קאי על יום השבת, וע' בעה"מ שפי' ז' הבלים
שיוצאי מא"ק והם שער רישיא ב' אונים ב' עינים חוטם פה, ולכאז' צ"ל גם
בחוטם עצמו יש ב' נקבי' ע' במק"מ תזריע דמ"ז ע"ב בשם הרח"ו, וע' בשל"ה
ר"פ שופטי, שבעה שערי' כו', ובעה"מ בשער י"א הוא שער דיקנא קדישא פ"ך
דס"ו ע"ג פי' שהם ז' הבלים היוצאי' מפה דא"ק פום ממלל רברבין (וכ"ה בלק"ת
מהאריז"ל בקהלת ע"פ הבל הבלים) שע"ז נא' כי על כל מוצא פי הוי' יחי' האדם
פי' שעל כל מוצא פי הוי' דא"ק יחי' האדם ז"א, וכעין זה פי' בשער קרית ארבע
פ' קמ"ו דק"ך ע"א, ופרק קמ"ד דקיי"ט ע"ד, וי"ל ז' מילאי' דש' ס"ג זהו הבל
מספר ל"ז וש' ס"ג עצמו זהו בחי' אמת שהוא בחי' ע"ק וההבל מבחי' אמת זהו
ע"ד שפת אמת, ע' בהגהות לסידור בד"ה אחרי ה' אלקיכם תלכו דתרט"ו, וע'
בזח"ב ר"פ תשא ובלק"ת בד"ה ושבתה הארץ, וכענין ההפרש בין תיקון ואמת
שבי"ג ת"ד לשאר התיקונים שהגם שגם הם אמת, מ"מ תיקון ואמת עצמו פנוי
משערות, וע' בד"ה ע"כ קראו לימים האלה פורים שזהו כמו ההפרש בין אלו
ואלו דא"ח ובין הלכה, ומבחי' זו נמשך מקיפי' לז"א ומל', והיינו ל"מ דצלם
ואור שבעת הימים לפי' הנ"ל הם ג"כ בחי' הבל, ובשער ח' רפ"ו דמ"ה ע"ד פי'
מאוירא דכיא נמשכים ז' הבלים והם השערות דא"א שבהם הבל היוצא מהראש,
ולפ"ז יובן המדת"ל שהכל הבל קאי על יום השבת שלכאז' איך יתכן לומר על
שבת שהוא בחי' הבל, אך באמת י"ל שהוא בחי' הבל לגבי יום שכולו שבת
דלע"ל והיינו שעכשיו שבת שהוא בחי' מוחין דאבא הנה או"א במזלא מתכללין
שהוא בחי' השערות אבל ליום שכולו שבת יאיר עונג העצמי כו' ע' מזה בד"ה
שה"ש, נאמר שירים למי שעשאנו שיורים לעולם, בספר ד"ז, ולכן נאמר לעשות
את השבת היינו לתקן שגם בחי' שבת צריך תיקון כו'.

וע' בהגהות לסידור בד"ה אחרי . . דתרט"ו:ב: אולי הכוונה להנדפס באוה"ת פ' ראה ע' תרפו.
בד"ה שה"ש . . בספר כ"ז: סה"מ — תרכ"ז ע' רלט. מיוסד על אוה"ת שה"ש ע' ט.

אשה יראת ה' היא תתהלל זו דורו של ריב"א והיינו לפי שבדורו של ריב"א היו כל ההיפוכי וגזירות שונות, ואעפ"כ עסקו בתורה שזהו הי' בבחי' מס"נ לכן הגיעו למעלה מבחי' היפ"ת ויפ"מ דתומ"צ בעצם, והיינו שכמו בפורים ע"י המס"נ שלהם עי"ז הי' וקיבל את אשר החלו, שמ"ת הי' רק בחי' התחלה לגבי בחי' זו כמ"כ במס"נ שהי' בדורו של ריב"א הגיעו ג"כ לבחי' זו, ויש להעיר מענין מ"ש (ש"ב רטי' ר"ג) ונאום הגבר הקים על, וארז"ל פ"ג דמ"ק דט"ז סע"ב ארשב"ן א"ר יונתן מ"ד נאום דוד בן ישי ונאום הגבר הקים על שהקים עולה של תשובה, ופי' רש"י ז"ל שהוא שב תחלה ונתן דרך לשבים כדאמרינן פ"ק דע"ז ד"ד ע"ב לא דוד ראוי לאותה מעשה (דבת שבע שהרי אמר ולבי חלל בקרבי) אלא שאם חטא יחיד אומרים לו כלך אצל דוד שמחל לו הקב"ה אף אתה חזור בתשובה. והנה בתשו' יש כמה מדרגות כמ"ש בלק"ת בד"ה מה טובו, ודוד עשה תשובה עילאה ע"כ נק' שהקים עולה של תשובה, וכענין והחזירנו בתשובה שלימה לפניך, וכמ"ש בד"ה שובה ישראל עד ה' אלקיך, היינו עד שהוי' יהי' בבחי' אלקים וזהו פי' כל ימיו בתשובה שאין התשובה על העוונות ח"ו, כ"א להיות והרוח תשוב כמ"ש בד"ה מה טובו הנ"ל, והנה עיקר ההפרש בין תשו"ע לתשו"ת כי תשו"ת היא בבחי' ממכ"ע ע"פ השכל והמדות ותשו"ע היא בבחי' סוכ"ע ע"י בחי' בכל מאדך, וזהו הנק' עולה של תשובה, ולכן נק' דוד בן ישי, כי ישי הוא ש"י עולמות שבבינה בחי' תשובה, ובמא"א בן ישי יסוד דז"א בן לבינה שבה ש"י עלמין, והנה ע"י בחי' תשו"ע הוא בא לבחי' לפני ה' תטהרו בגימ' כתר כי בינה נק' על הוי' כמ"ש במא"א אות ע' סעי' ל"ה, על הוי' נק' בינה שהיא אימא על ז"א הנק' הוי' וכ"ש עתיקא שהוא על שם הוי', והנה עתיק הוא ל' המעתיק הרים שנעתק ונבדל כו' וכמ"כ ע"י שהאדם מעתיק א"ע ממדות נפש הבהמי' ונבדל מהם ע"ד ואבדיל אתכם כו' הרי הוא בבחי' על, ועי"ז זוכה לתשובה שלימה שהוא ג"כ בבחי' על הוי' כמ"ש לפני הוי', כי פתחי לי כחודה של מחט ואני אפתח לך כפתחו של אולם, וכמו מארז"ל באיזהו זכות נכנס אהרן לבית קדה"ק, זכות המילה היתה נכנסת עמו שע"י העברת הערלה זכה לכנוס לקה"ק, והיינו שע"י המילה שמעבירין הערלה עי"ז זכה לכנוס לקה"ק להיות העברת מסך ופרוכת המבדיל בין קדש לקדה"ק, והגם שאין ערוך בין פרסה של הערלה שהוא בחי' ג"ק, לבחי' הפרוכת המבדיל בין הקדש לקה"ק, אך הנה נת"ל בענין פתחי לי כחודה של מחט ואני אפתח לך כפתחו של אולם, וכמ"ש באגה"ת בפ' י"ב ממשל הילוך והעתקת הצל בארץ טפח לפי הלוח גלגל השמש ברקיע אלפי' מילין, והנה ע"י המס"נ שהי' להם כל השנה עי"ז הגיעו לבחי' על הוי' לכן שקר החזן בחי' אתדל"ע מצד עצמו והבל היופי

הגיעו ג"כ לבחי' זו: בסה"מ — תרס"א ע' רכ נוסף, והיינו שע"י המס"נ בפועל הגיעו לבחי' עצמות ממש שלמעלה מבחי' הבל כו".

והנה בתשובה יש כמה מדרגות: בסה"מ — תרס"א ע' רכ מבאר הג' דרגות בתשובה המבוארים בלקו"ת בד"ה מה טובו.

כפתחו של אולם כו': ראה הביאור בסה"מ — תרס"א ס"ע רכא.ב.

ההמשכה מבחי' שפת אמת, כי ע"י המס"נ בבחי' תשובה הגיעו לבחי' על הוי' להשלים כל הפגמי' שנעשה בבחי' היופי הנ"ל וגם על חיה"ש נתכפרו ג"כ להיות שהיו במס"נ בפ"מ וכנ"ל שלכן יוהכ"פ הוא כפורים לבד ולא כמו פורים, וזהו אסתר ירקרקות היתה וחוט של חסד, ופי' בעה"מ שער אק"ס פ"ח דמ"ו ע"ג כי אסתר המלכה היא מל' דאצי' המקבלת הארה מן חוט הנמשך מא"ס ומקבלת אותו ע"י אריך ואו"א וז"א, ובזה נעשית לבנה (וזהו כדעת ר"נ אסתר ע"ש אסתר שפרש"י ז"ל ל' ירח יפה כלבנה) וא"ל היא נשאת ירקרקות כמארז"ל הנ"ל, והחוט פי' שם שנמשך מאוא"ס ממש והוא נשמה לא"ק כו'.

וע"פ כ"ז יובן מ"ש במד"ר הנ"ל שלקחת הד"מ הוא להראות כי דידן נצח ^{שז"ע נעימות בימינך נצח, וענין הדר שצ"ל בכל הד"מ וביותר באתרוג,} שענין הדר הוא הפרי המתגלה ממ' הח' הדר, והיינו האתרוג שהוא ירוק (רק לא ירוק ככרתי פי' גרי"ן כמ"ש התוס' בסוכה דל"ה ע"ב, וכ"ה בת"ש סל"ח ס"ט, וע' בחולין פא"ט דמ"ז ע"ב דר"ת סובר שזהו כמו אינדיק, וזה פסול אבל ירוק געל עיקר מראיתו כן הוא) שקורין געל, וזהו עיקר מראיתו, וה"ז כענין אסתר ירקרקות היתה, אלא שחוט של חסד משוך עלי', וקאי על זה"ג עיקר הבירורי' שמבררי' ניצוצות דתהו, ומזה נמשך האתרוג שיומשך הפרי מעץ הדר מה"ש הדר בחי' יסוד דא"ק, שבו וע"י יומשך הארת ש' מ"ה החדש, שיוצא מזווג ע"ב דיודי"ן עם הטעמי' דס"ג, ששם מ"ה זה הוא גבוה עכשיו יותר מס"ג, רק שלע"ל בגמר הבירורי' יהי' ס"ג יותר גדול כמ"ש בע"ח ש"ט הוא שער התיקון ספ"ג, והלולב הוא בחי' צדיק כתמר יפרח וארז"ל במד"ר במדבר רפ"ג מה התמר הזה לבו מכוון למעלה כך ישראל לבן מכוון לאביהן שבשמים שנא' עיני תמיד אל ה' כי הוא יוציא מרשת רגלי, ואמרו עוד מה התמר הזה זו אינה עושה פחות משלשה אנבונין (פי' פיקות מל' אנבין שגיא) כך אין ישראל חסרי' מג' צדיקי' כאברהם יצחק ויעקב, חנני' מישאל ועזרי', ולכא' מהו ענין חמ"ו לתמר, אך הענין דכתי' זאת קומתך דמתה לתמר, פי' שקאי על חמ"ו שעמדו במס"נ בפו"מ ועי"ז דמו לתמר שעומדת בלב א' מכוון למעלה וכך כשישראל מכוונין לבן לאשב"ש הם ג"כ כתמר ויש בהם ג' צדיקי' כחמ"ו, והענין הוא דעיקר המשכת הדעת לנוק' דז"א הוא ע"י הלולב שמקבל מן הדעת ומשפיע למל', ובכדי שיוכל להיות נמשך מן הדעת צ"ל שורש ההמשכה מלמעלה יותר, והיינו מבחי' שלמעלה מן הדעת, ובכדי להגיע לזה בעבודה זהו ע"י מס"נ באחד ובכל מאדך ובפ"מ, וזהו זאת קומתך שהיא בחי' הקומה שלימה כאשר דמתה לתמר שמעלה לא פחות מג' אנבונין ג' צדיקי' כחמ"ו כו' שעמדו במס"נ וקושרין עם הלולב ג' הדסי' שהם כנגד ג' אבות אברהם יצחק ויעקב להורות שדוגמתם יש בעולם ג' צדיקי' וכנ"ל ב' בדי ערבות נו"ה כליות יועצות איך להשפיע עד שנמשך ע"י

והוא נשמה לא"ק כו': בכת"י מעתיק הב' נוסף: ואפ"ל עד"ז פי' אומן את הדסה שממשיך עלי' חוט של חסד הנ"ל.

הלולב צדיק כתמר לאתרוג ה' אחרונה דשם הוי' שנק' עטרת היסוד ולכן הג' מיני' אוגדין אותם יחד והאתרוג צריכי' לחבר לסיום הלולב וערבות והדסים, וההדסי' אוגדין אותם בגובה יותר כמובן כו'. ומכ"ז יובן ענין ההדר שהוא אם מחמת קיום התומ"צ כשאכשיר דרא ע"ד רחל שהיתה יפ"ת ויפ"מ ואם מחמת התשו' שז"ע אסתר ירקרקות שהיא ירוקה ע"ש הבירור שהמברר צריך להשפיל במקום המתברר ועי"ז מגעת להמשיך מבחי' היקף הקו ירוק שנת' מזה במ"א, וחוט של חסד משוך כו' הוא בחי' נשמה לא"ק, ונמצא שע"ז מגיע עוד לבחי' גבוה יותר, ואם לא הי' צריך לתשו' הי' נמשך זה ע"ד מה שעתידי מ' לאתבא צדיקיי' בתיובתא, והוא כי תהו בכלל זהו בחי' נפש, ומה"ש הדר ואשתו מהיטבאל ^{לחור החכמה} הם רוח, וע"י התשו' מגיעים לבחי' נשמה כו' וכולם דא"ק, וזהו ולקחתם לכם ביום הראשון, ביום הראשון גימ' כתר, ואיך יכול להיות הלקיחה משם זהו ע"י פרי עץ הדר מה"ש הדר וכפת תמרים מס"נ זאת קומתך דמתה וענף עץ עבות הוא כח המס"נ שהיא בירושה לנו מאבותינו, שמעשה אבות סימן לבנים, אברהם באוכ"ש, ועקידת יצחק, וערבי נחל שאין בהם טעם וריח כ"א למעלה מן הטו"ד גם למעלה מן הריח כו' והם גדלי' באחדות, והדסי' ג"כ התכללות מג' ^{לחור החכמה} יחד ולולב כפות, ואתרוג גדל על כל מים שמקבל שינוי כל האוירים, ה"ה כלים להשראות א"ס בחי' אח"פ, והם מרצים על המים, פי' כי עד שלא נבה"ע היו מים במים מ"ת מעורבים עם מ"ע ואח"כ נבדלו זמ"ז, ולכן מ"ת בוכים, והם מרצים על המים שיומשך בחי' הת"ע שבמ"ע גם לבחי' מ"ת, וכל מה שבאפשר להתעלות ממ"ת יתעלה בעילוי מ"ע כו', וכ"ז הוא ע"י שמחה דוקא כי עבדו את ה' בשמחה כתי' ותחת כו' בשמחה כנ"ל, וחדש תשרי הוא מקור על כל השנה ר"ה ויו"כ על יראה, וחגה"ס זמן שמחתינו מקור על שמחה ש"מ על כל השנה, ולכן ולקחתם וגו' הוא ע"י לקיחת ד"מ בשמחה, וזהו ושמחתם לפני ה' כו'.

ביום השמיני עצרת תהי לכם, וארז"ל במד"ר שה"ש ע"פ מה יפו פעמיק
בנעלי דל"ד ב' אר"י בן לוי ראוי היתה עצרת של חג שתהא רחוקה
 חמשי יום כנגד העצרת של פסח, אלא עצרת של חג ע"י שהם יוצאין מן הקיץ
 לחורף לית ביומיהו ביזלון ויתון מלה"ד למלך שהיו לו בנות הרבה מהם נשאות
 במקום קרוב ומהם נשאות במקום רחוק, יום אחד באו כולן לשאול שלום המלך
 אביהם אמר המלך אלו שנשאות במקום קרוב אית בעונתה למיזל ולמית, ואילין
 שנשאות במקום רחוק לית בעונתה למיזל ולמית אלא עד דאינון כולון אצלי
 נעבד כולון חד יו"ט, כך עצרת ש"פ על דאינון נפקין מחורף לקיץ א' הקב"ה
 אית ביומא למיזל ולמית אבל עצרת של חג כו' אלא עד דאינון הכא נעבד כולן
 חד יו"ט לפיכך משה מזהיר לישראל ביום השמיני עצרת תהי לכם, הנה בכדי
 להבין שורש ההפרש בין עצרת של ח"ג לעצרת ש"פ צרל"ת ההפרש בין לוחות
 ראשונות שניתנו בחגה"ש ובין לוחות אחרונות שניתנו ביוהכ"פ שמחל להם על
 חטא העגל, ונקבע ליום מחילה וסליחה לדורי דורות שביום הזה דיוהכ"פ יכפר
 ה', שיומשך הסליחה מלפני הוי' עד שיפעול הטהרה בנשיי שזהו שאה"כ תטהרו
 ל' פועל ונודע שתטהרו בגימ' כת"ר, ונודע מארז"ל שאמרו פעם שלוחות
 הראשונות גבוהי' וכמאמרם אלמלא לא נשתברו לוחות הראשונות הי' חירות
 מכל כו' ולא נשתעבדו כו' שמוכרח לומר שענין הבירורי' הי' בא"א לגמרי שלא
 ע"ד העלאות הנצוצות דעכשיו שע"י שישראל הם בג' תחת השר מעלי' הניצוצי'
 אשר נבלעו בו, וחיל בלע ויקאנו ע"י אשר שלט אדם בליעל באיש דקדוש,
 אבל אם לא הי' שולט בהם כו' הי' מוכרח להיות כל הבירורי' באו"א ע"פ
 התורה אשר ניתנה בחגה"ש, שמכ"ז מובן שהלוחות הראשונות גבוהים יותר,
 ופעם מצינו בדברי רז"ל ע"פ והוא יגיד לך תעלומות חכ' כפלי' לתושי', אלמלא
 לא נשתברו הלוחות לא הי' בהם רק עשה"ד ופעם אמרו כ"א חמשה חומשי
 תורה וס' יהושע, אבל עכשיו ניתנו ק"ד ספרי' ומדרשות ואגדות ספרא וספרי

וע"פ כ"ז . . הוא הפרי: במהדורא קמא בגוכתי"ק נמצא במקומו, וע"פ הקדמה זו יובן ענין ד' מיני'
 שלוקחי' בחה"ס שהם להראות כי דידן נצח במשפט דר"ה, וע"ז לוקחי' פרי עץ הדר, הוא
 ביום השמיני עצרת: לכללות מאמר זה ראה לקרית סוכות פ, ד דשם מבאר ההפרש בין שמע"צ לפסח
 ע"ש.

המדרש דשה"ש נתבאר בארוכה באוה"ת שמע"צ — ע' א'תשעב ואילך. ד"ה ביום השמיני עצרת — תש"ו
 ע' 34.

ההפרש בין לוחות הראשונות ולוחות אחרונות, מבואר באוה"ת שמע"צ ע' א'תשעט (מיוסד על ד"ה ביום
 השמע"צ תקע"ב). סה"מ — עזר"ת ע' ל.
 חלק מהמאמר נמצא גם במאמרי אדה"ז פרשיותא ע' קסה. בד"ה ביום השמע"צ — תרמ"ח (בסה"מ
 תרמ"ז-תר"ן) ע' קעז. ד"ה להבין ענין שמחת תורה — תשל"ב מיוסד על ד"ה זה.
 במד"ר שה"ש ע"פ מה יפו: ז, ב. נתבאר באוה"ת שמע"צ ע' א'תשעב ואילך.
 כנגד העצרת של פסח: באוה"ת ע' א'תשעב נוסף בסוגריים: (היינו חג השבועות).
 תטהרו ל' פועל ונודע שחטהרו בגימ' כת"ר: ראה אוה"ת שמע"צ ע' א'תשפ.
 ופעם מצינו בדברי רז"ל: שמות רבא פ' כי תשא פ' מו. נתבאר באוה"ת כי תשא ע' ב'נו. ד"ה פסל לך
 תרמ"ג ע' קפא.

וב' התלמודי, וזהו כפלי' לתושי', אשר באמת ע"פ דרך הפשוט איננו מובן כלל למה יהא חוטא נשכר שאם לא הי' חוטאין הי' ניתן להם רק מעט ד"ת, וכשחטאו ניתן להם ד"ת בכפלי' כו', וגם צ"ל מדוע בשש"פ נא' עצרת לה' אלקי' ובשמיני דחג נא' עצרת תהי' לכם, הנה נודע כי הג' רגלי' הם כנגד ג' אבות שפסח הוא כנגד אברהם כמ"ש לושי ועשי עוגות שהי' בחגה"פ, שבועות מ"ת הי' קול השופר מאילו של יצחק מקרן שמאלית, יעקב הוא בחי' חגה"ס כמ"ש ויעקב נסע סוכתה, וע' בדרוש תפלת ערבי' רשות במאה"ז ומאי דאתקין יעקב שבחא דאבהו נת' שם בס"ח על יעקב שהוא בחי' חגה"ש ושם מענין בית, וזהו ג"כ ענין אז יבקע כשחר אוריך יבקע אותיות יעקב שהוא מרמז גם על בחי' הבקיעה דלע"ל וע' בלק"ת בסד"ה יחינו מיומיים ביום השלישי יקימנו שמשמע שמפרש יעקב הוא ביום השלישי, וע' במד"ר וירא רפנ"ו מפרש ביום השלישי יקימנו על תה"מ, והכוונה בזה למ"ש בזהר וישלח דקע"ט סע"א ברמז גם את השני גם כו' ג' גאו', א"כ קאי על גאו' השלי' שהיא גא', וזהו ע"י יעקב שלישי באבות, וא"כ לפי מה שמפרש בלק"ת ביום השלישי על יוהכ"פ זהו ג"כ מדריגת יעקב, כי מיומיים זהו ב' ימי' דר"ה עיקרם יצחק מ"מ כולל גם בחי' אברהם, ביום השלישי יוהכ"פ בחי' ר"ר דיעקב, ונמצא לפ"ז כי ענין הלוחות אחרונות דיוהכ"פ והתשו' הוא ע"י התעוררות רחמי' דיעקב, ואח"כ בחגה"ס מאיר בחי' זו עצמה במקיפי' דחגה"ס הוא סכך הסוכה, ובשמ"ע נעשה מן מקיף זה פנימי' כו'.

והענין דהנה ביעקב כתי' ויחלום ששורש התיבה היא אותיות חולם וגם אותיות מוחל, פי' חולם היא נקודה בריש אתון ויעקב המשיך המשכה זו שיהי' באפשרי להיות מציאות נקודת חולם שהוא מרומז בתיבת ויחלום ל' מפעיל שהמשיך מציאות חולם כו', ולהבין למה דוקא ע"י יעקב נעשית המשכה זו הענין הוא מפני שהאבות נק' חג"ת ויעקב הוא בחי' תפארת וידוע שעפ"י הקבלה שם הוי' שבבחי' תפארת הוא בניקוד חולם כידוע (כמ"ש במ"ח גבי ברכת רפאינו שהיא בברכת התפארת ולפיכך הוא בניקוד חולם ע"ש) וכידוע דרך כלל שבפסח שם הוי' שבו בניקוד סגול לפי שהוא בחסד ובשבועות שהוא קבלת התורה הגם שזהו נגד יצחק מ"מ ה"ה בחדש השלישי ואורי' תליתאי לעם תליתאי שהוא בבחי' תפארת שם הוי' שבו בניקוד חולם כו', ועולה עד הכתר בחי' חכ' שבכתר כמשי"ת, והנה חולם הוא אותיות מוח"ל דבשבועות נק' חול"ם

בשש"פ נא' עצרת לה' אלקיך: ראה גם בלקו"ת צו יג, ד.

הג' רגלים הם כנגד ג' אבות: זח"ג רנז, ב. טור א"ח סי' תיז. נתבאר בלקו"ת ר"ה נח, א.

וע' בלק"ת בסד"ה יחינו מיומיים: ר"ה סד, א.

ביעקב כתי' ויחלום: מכאן עד קטע עפ"ז יובן, נמצא במאמרי אדה"ז — פרשיות פ' ויצא ע' קסה.

ששורש התיבה היא חולם . . נקודה בריש אתון: ראה זח"ג יז, א.

שהאבות נק' חג"ת: ראה זח"ג שב, א. תו"א עג, א. אוה"ת ויצא — ה דף תתלט, א.

כמ"ש במ"ח: מסכת האצילות דערבית פ"י מ"ד.

שבפסח שם הוי' שבו בניקוד סגול: ראה מ"ח מסכת ליל יום טוב פ"ב מ"ד.

ובשבועות . . בניקוד חולם: ראה מ"ח מסכת אייר סיון פ"ב מ"ה.

ובי"כ נק' מוח"ל עוונות עמו כו', דהנה בשבועות כתי' ואתם תהיו ל"י ממלכת כהנים כו' ל"י בגימ' מ' וא' במדרש שהוא מ' יום שמקבלת התורה עד חטא העגל שלא היו ממלכת כהנים אלא מ' יום לבד ואח"כ כשחטאו בעגל ונשתברו הלוחות ונעשה דין גמור שקצף עליהם ה' כו' עד שעמד משה בהר מ' יום עד יו"כ שקיבל לוחות אחרונות ונסלח לכל עונם כמ"ש סלחתי כדבר"ך כו' ואז נמתקו הדינים שבמ' יום הראשונים וזהו שנאמר ביו"כ שובה אלי כו' שאלו בגימט' מ"א שהוא מ' יום שמרומזים בפ' ואתם תהיו לי אלא שה"א ממתיק את המ' וזהו אלי שע"י התשובה ביו"כ נמתקו הדינים ונסלח לכל עונם וכן אנכי אנכי הוא מוחה פשע"ך למעני שבתיבת למעני יש ג"כ בראשו וסופו שני אותיות ל"י הנ"ל אלא שנמתק ונק' למעני ל' נועם כו' (כמשי"ת) כי מחמת שנרצה עונם עד שזדונות נעשו כזכיות ממש נק' נועם ל' נעימות ומתיקות שזהו היפך הדין ממש (וזהו ונרצה עונם כי עונם ג"כ אותיות נועם שזהו כאשר נהפכו לזכיות כו').

והנה להבין כ"ז יש להקדים תחלה ענין א' והוא שרש סליחות עוונות ביו"כ שהוא למעלה ממשפט התורה דאעפ"י שעפ"י משפט התורה יהי' חייב מחמת העוונות שגברו וכמארז"ל שאלו לחכ' נפש החוטאת במה תתכפר כו' עד שאלו לתורה יביא קרבן, שזהו רק על שוגג, עד ששאלו להקב"ה א' יעשה תשובה שזה שיפעול התשובה זהו נמשך מבחי' הגבוה יותר, והגם כי תשוב' נא' בתו' ע"מ ה"ה גבוה ממע' התורה שהרי התשוב' מועלת גם על פגם בלימוד התורה כו', וכן כתי' אם עוונות תשמר י"ה שהוא ביו"ד דחכ' דאורי' מח"ע נפקת ויכול להיות שמירת העוונות גם ביו"ד דחכ', אך ביו"כ ע"י תשובה יכול להיות שיסלח לכל עונם כו' והוא מפני שביוה"כ מתגלה הארה ממדריגה גבוה מאד נעלה למעלה משרש החכ' עד ששם שוין עוונות וזכיות ממש לפיכך יכול להיות שהעוונות יקובלו כזכיות ממש מפני ששניהם שוין ממש בערך והשוואה א' כו'. ולהבין ביאור הענין הוא דהנה כתי' והחכ' מאין תמצא, והענין יובן דלכאורה בנפש האדם א"א להשיג עוד מדריג' גבוה למעלה יותר מבחי' החכ' רק מצד ההכרח שאנו רואים כאשר ישכיל האדם סברות חדשות בהתחכמות יתירה בהתחדשות נוספות על מה שהי' לו מקודם מזה אנו מוכרחים לומר שיש איזה מקור מציאת שפע לחכ' שמשם נובעות בתמידות דאל"כ מאין ימצא מציאת שכל וסברא חדשה וזהו נק' בחי' משכיל שמשם נובע השכל כו', אבל למעלה מבחי' המשכיל א"א להשיג בנפש האדם כו', אך בעולמות עליונים אנו רואי' בס"ק שמדברים באורות עליונים יש שם הרבה מדרגות גבוה מעל גבוה אפי' מבחי' המשכיל כמו א"א וע"י וא"ק כו' שהם למעלה מבחי' המשכיל שנק' ח"ס (שהיא חכ' שבכתר) שהיא שרש ומקור לחכ' הגלוי' שנק' אבא דאצי' כו', והנה מ"ש והחכ' מאין תמצא ל' מציאות א"א לומר דקאי על כח המשכיל שממנו נמצא בחי' חכ' הגלוי' דלא שייך ע"ז ל' מציאות דהא כבר הי' שם בחי' חכ' זו

ואי' במדרש: במד"ר פ"ז, ד.

בכח המשכיל בהעלם שנק' ח"ס ונמשך משם בגילוי ואינו אלא גילוי ההעלם לבד ולא מציאה חדשה כו' אלא בודאי שקאי על בחי' אין האמיתי שהוא בחי' כתר שבכתר שנק' ע"י כו' שמשם נמצא גם בחי' המשכיל הנ"ל שהוא בחי' ח"ס הנ"ל בדרך מציאת לבד כמציאה חדשה שלא הי' שם מעולם דא"א לומר שגם בבחי' כתר שבכתר יש מקור מציאות החכ' דזהו נק' משכיל שהוא מקור למציאות החכ', אבל בבחי' אין האמיתי שהוא למעלה הרבה מכח בחי' המשכיל אין שם אפי' מקור למקור למציאות כח המשכיל כלל אלא התהוותו הוא מאין ליש בלבד בדרך מציאה ממש, וא"כ שוה לפניו להיות מקור למציאת חכ' דאצי' או למציאות דומם ועפר הגשמי ממש בשוה (או אפי' מקור למציאות ק"נ וע"ש כו') כי כולם אינו בערך כלל בשוה ממש רק התהוותם מאין ליש, וזהו והחכ' מאין תמצא בבחי' מציאה שלא בדרך עו"ע שנק' יש מיש אלא מאין האמיתי נמצא כו'.

ובזה יובן מ"ש מצאתי את דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו וא' במדרש היכן מצאוהו בסדום כו' דדוד מרות קאתי ורות משני בנות לוט נמצאות בסדום כו'. והענין הוא דהנה ידוע דדוד נק' בחי' מל' דאצי' ויצא מבנות לוט בדרך ניאוף שהוא מרע דק"נ כו' וכן ישי אבי דוד בא על אשתו בטעות כו' ולכאורה הוא דבר פלא ביותר איך אפשר שמתכלית הגסות דק"נ יצא דבר קדושה כזה כו', אך ע"ז אמר מצאתי את דוד עבדי שהוא בדרך מציאה ממש וכמו המוצא מציאה אבן טוב וספיר ובהיר באשפה מקום הטינופת, הלא כ"מ שהוא יותר רחוק שימצא בו האבן ספיר עד"מ ה"ז יותר בדרך מציאה תחשב, ועוד משום שלגבי בחי' אין האמיתי שוה ממש מציאת כח השכל דקדושה (שנק' ח"ס שע"ז א' והחכ' מאין תמצא בדרך מציאה לבד) למציאה זו שמצא את דוד עבדו אע"פ שהוא מק"נ ממש אך שניהם שוים לפניו משום דבחי' ח"ס נמי אינו בערך כלל רק בדרך מציאה לבד, וזהו מצאתי את דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו שמן הוא בחי' חכ' ושמן קדשי הוא בחי' ח"ס הנ"ל משום דשרש א' להם מאין האמיתי רק בדרך מציאה לבד, (ושרש הענין הוא דאבא יסד ברתא ששרש המל' הוא בבחי' החכ' וע"כ מצאתי את דוד עבדי שהוא בחי' המל' בשמן קדשי משחתיו שהוא בחי' ח"ס כו').

והנה מובן מכ"ז ענין סליחת העונות ביו"כ אף לנפש החוטאת שעפ"י משפט החכמה נפש החוטאת היא תמות וגם ע"פ התורה לא נמצא תיקון לחוטא במזיד כ"א ד"מ שנמסרו לב"ד, אך ביו"כ שמתגלה הארה מבחי' אין האמיתי שלמעלה הרבה מבחי' החכ' דאורייתא נפקת משם יכול להיות שם סליחת

וא' במדרש: ראה ב"ר פמ"א, ד. נתבאר באוה"ת בראשית — ד דף תשמז, ב.
וכן ישי . . . על אשתו בטעות: בהערות וציונים ללקו"ת ברכה ק, א מציין כ"ק אדמו"ר שליט"א, הובא גם בס' גלגולי נשמות. וראה גם סידור עם דא"ח כא, ד.

העונות משום דפגם העונות אינו מגיע אלא ביו"ד דחכ' כמו אם עונות תשמר י"ה כו', אבל לגבי בחי' אין האמיתי שלמעלה הרבה מבחי' ח"ס כנ"ל לגבי' שוין העונות וזכיות בהשוואה א' כנ"ל, דלגבי שניהם אינו בערך ויכול להיות שהעון וחטא ^{לרצון} גמור יקובל שם ע"י התשובה מעומקא דליבא כו', ובזה יובן פי' ויחלום שהוא המשכות החולם, דהנה ענין החולם היא נקודה בריש אתוון שהוא האור שאינו מאיר בתוך הכלי כו' והוא נק' בחי' ח"ס חכ' שבכתר כו', ולפי המבואר לעיל שגם בחי' ח"ס אינו בערך לגבי בחי' האין האמיתי וא"א למצוא בדרך עו"ע אלא בדרך מציאה כו', וזהו ויחלום שהמשיך תוס' שפע חדשה מבחי' אין האמיתי כדי שיוכל להיות מציאות חולם כו', והענין הוא דגם בבחי' חולם יכול להיות עדיין שמירת עוונות כמו אם עונות כו' דאורייתא מח"ע נפקת ועפ"י משפט החכ' והתורה נפש החוטאת כו' ולפיכך נשברו לוחות הראשונות מחמת חטא העגל כו' משום דגבי בחי' החכ' יש בחי' דין והוא שאינו יכול לסבול את המנגד שהוא היפך לחכ' זו (וכמו חכם גדול שכאשר נתאמת אצלו האמת עפ"י החכ' אינו יכול לסבול ההיפך ביותר כו' כמ"ש במ"א) והוא כמו יריע אף יצריח על אויביו יתגבר כו', אך כאשר נמשך תוס' חדשה מאין האמיתי אז נמתקי' כל הדיני' כו', וזהו ויחלום שהמשיך תוס' חדש' מאין האמיתי כו' כנ"ל, וזהו ע"י התשובה דוקא שנהפך מחול"ם להיות מוח"ל ביו"כ שמתגלה בחי' אין האמיתי עד שהזדונות נעשו כזכיות כו', וזהו ואתם תהיו ל"י ממלכת כהנים כו' דזהו בשבועות שהוא קבלת התורה מח"ע כו' ויש שם מקור מציאות לדין כו' שעפ"י משפט החכ' והתורה וכמ"ש החייט שגם החכ' היא קצת דין כו', ולפיכך נשברו הלוחות וביו"כ נא' שובו אל"י שהא' ממתיק הדיני' דל"י הנ"ל משום דהא' מורה על בחי' אין האמיתי ונמתקי' כל הדיני' כו', וזהו תבא הא"ם ותקנח כו' א"ם הוא א' שממתיק את המ' כנ"ל כו', אך הנה יש עוד חילוק בין מחילה לסליחה וכפרה, דהנה כתי' וזרקתי עליכם מים טהורים וא' בזהר שהוא כמאן דאסתבי בימא רבא כו', ופי' הענין שמי שרוחץ בימא רבא אם יש עליו איזה לכלוך המים שוטפים אותו והוא מחמת ריבוי המים מאד שיבוטל שם ברוב, אבל ישנו במציאותו אלא שאינו ניכר מחמת ריבוי המים ששטפוהו כו', וזהו ענין מחילה שנמחל העון היינו שאינו עושה רושם אבל לא שנתקבל לרצון כו', אבל פי' כפרה הוא קבלת הרצון שהוא מ"ש ונרצה עונם כו', דהנה כפרה הוא ל' קינוח שנתקנח עד שלא נשאר כלום כו' אלא אדרבה הזדונות כזכיות ממש יחשב כו' וזהו מ"ש כי ביום הזה יכפר עליכם סתם ולא הזכיר שם הוי' כי כפרה הוא למעלה משם הוי' דקאי על בחי' אין האמיתי, אבל לפני הוי' תטהרו מל' טהרה מטומאה לבד כו', וזהו אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני שבתוכי למעני יש ג"כ הל' והיו"ד אלא שנעשה לנועם ממש, וזהו אנכי מי שאנכי דקאי על בחי'

וא"י בזהר: ראה זח"ג מט, א. קלב, ב.

אבל פי' כפרה: במאמרי אדה"ז "סליחה וכפרה". וכן ה"י כתוב בכת"י מעתיק, אבל העבירו קו על תי' "סליחה".

כפרה הוא ל' קינוח: אגה"ת פ"א. וראה בליקוט פי' שם.

אין האמיתי שזדונות כזכיות יחשב עד שמקבל תענוג מזה בשוה ממש, וזה למעני לי נעימות ומתיקות שהוא קבלת התענוג כו'.

ועפ"ז יובן ג"כ ההפרש בין לוחות הראשונות דחגה"ש ללוחות אחרונות שנתנו ביוהכ"פ, שבזמן קבלת התורה דלוחות אחרונות ה' במדריגת הצדיקי ולכן אז לא ה' ניתן להם כ"א חמשה חומשי תורה וס' יהושה לבד, ולא ה' צ לברר בירורי עכ"ז עכשיו כ"א שה' נמשך הכל ע"פ דרכי התורה שהיא בדרך מלמעלמ"ט וכנודע ממש במ"א ההפרש בין תורה לתפלה, וכן עד"ז הוא הפרש בין העלאות הניצוצי שמעלי עכשיו ע"י שישראל שרוי על אדמתם וג' לבבל שכינה עמהם כו' כמ"ש במ"א, אבל אם לא היו נשתברו לוחות הראשונות לא שלטה בהם פי' שהיו מעלי הניצוצות בא"א ע"ד משה שראה את הארץ מרחוק ופעל עי"ז שיח"ס יהי יכולי להמשיך גם השפעות גשמי בלימוד תורתם כמו רשבי שדרש דרוש ע"פ הנה מה טוב כו' ירד מטר עי"ז, ועד"ז היו נוחלי את הארץ כל היו"ד אומות, וע"ד שמצינו גם בבריאה גשמי היא הצירעה שהיתה עומדת מרחוק ומטיל בהם ארס, שמזה מובן עד"מ ענין כח הנזרק, ולא בדרך בירור, ועד"ז יובן שבעסק התורה ה' ממשיכי גילוי אור עד שהניצוצות היו נכללי כנר בפני האבוקה, אמנם ע"י חטא העגל שנשתברו הלוחות ואזי א"י באופן כזה כ"א בד' בירור דעכשיו וכדי שיוכלו לברר הוצרך בלוחות אחרונות ליתן כ"ד ספרי וגם תושבע"פ ואין זה בכלל קושי דחוטא נשכר, כ"א ה"ז בדרך משל כאשר צריכי להאיר למרחוק אזי לא די במה שידליקו אור הנר כ"א שצריכי להדליק אבוקה דוקא וכמו"כ אם צריכי להאיר במרתף מקום אויר גס ג"כ א"י ע"י אור הנר כ"א ע"י אבוקה דוקא. ועד"ז יובן שאם לא חטאו בחהע"ג לא ה' צריכי לכל הך"ד ספרי וה' די להמשכות אלקות בח"ח תורה, אבל כשחטאו ועולם חשך בעדם כי גם את העולם נתן בלבם שתלוי בלב האדם כו' כמ"ש במ"א. לכן בלוחות אחרונות יש בהם ר"ד ספרי ותושבע"פ בכדי להאיר גם למרחוק הוא בחי' שלום לרחוק ג"כ הם הבע"ת שנתרחקו מאור פניו ית' ומ"מ גם להם יאיר את החשך ואויר הגס כו' ולכן אם כי הם כפליי לתושי מ"מ אם לא ה' נשברי הלוחות הראשונות ה' באופן היותר נעלה כו', ומ"מ בכדי להאיר גם העלם וחושך זה צ"ל האור יותר גדול וזהו שאה"כ כי אתה נרי ה', וה' יגיה חשכי שבכדי להגיה החושך צ"ל נמשך מבחי' ש' הוי' ה"ב כו', שהוא למעלה מהשתלשלות כו' וכמ"ש במ"א. ומעתה יובן ענין ההפרש בין עצרת של חג ובין עצרת ש"פ, דהנה ענין מה שעצרת ש"פ רחוקה מחגה"פ חמשי יום הוא בכדי שיגיעו בחגה"ש לבחי' שער הנו"ן דבינה והוא כי בפסח ה' ופסח ה' על הפתח שהוא בחי' הדילוג מלמעלה מהשתלשלות כי ישראל היו אז מושקעי במ"ט שע"ט, ויצ"מ הוא ענין היציאה מההיפך, אמנם עדיין לא היו יכולי להגיע

שהוא קבלת התענוג כו' ע"כ נמצא במאמרי אדה"ז — פרשיות. ומכאן עד סיום המאמר נכתב בגוכתי"ק

כ"ק מהר"ש.

מצד עבודת עצמם כלום כ"א שנגלה עליהם ממ"ה הקב"ה וגאלם בדרך דילוג מלמעלמ"ט, ואח"כ ממחרת השבת הוא יו"ט הראשון דחה"פ התחילו לספור ז' שבועות שהם מ"ט יום זפ"ז, והכוונה בזה לברר ז"מ דנה"ב כאו"א ביומו עד שע"י הסיפור דמ"ט יום נתבררו כל הז"מ ואז במ"ת ויחן ישראל נגד ההר כולם כאיש אחד, ובמ"ת הנה עכדו"ד פרחו נשמתם בבחי' ביטול העצום עד שנעשה ש' הוי' בכאו"א, שזהו שא' אנכי ה' אלקי' שמבחי' אנכי מי שאנכי נמשך להיות ש' הוי' בבחי' אלקי' וכת"י פנ"פ דיבר ה' עמכם שע"י שדיבר הוי' עמכם ע"י נמשך ש' הוי' בכאו"א כו' כי לא גרע דיבור מדיבור המאמרות שנעשה ע"י כו', ולכן נא' בעצרת דחגה"פ, הוא שש"פ שנק' ג"כ עצרת כי ג' עצרת הם, עצרת להוי' אלקיך שהוא העצרת ל' קליטה ועיכוב שבחי' הוי' אלקיך יוקלט בכאו"א מישראל, שזהו הכנה למ"ת, והיינו ע"י שספרו שבוע הראשונה, כי העיקר הוא החסד שהוא יומא דאזיל עם כולו יומין, ולכן כשהגיעו ליסוד שבחסד הז' הוא הברור בכלל כו', ואומרו לה' הוא שע"י נמשך תוס' גילוי בש' הוי' ג"כ שהרי מבחי' אנכי נמשך בש' הוי' כנ"ל, אך הנה כ"ז הוא ביצ"מ ומ"ת שהי' צ"ג וגם ע"י מעמד ה"ס פסקה זוהמתם כו' אמנם אח"כ כשחטאו בעגל הנה גם כשנתרצה להם מ"מ הרי אינם צדיקי' כ"א בע"ת, והגם כי במקום שבע"ת צדיקי' גמורי' א"י לעמוד מ"מ ה"ז כמו מעלת לוחות אחרונות שיש בהם יותר מבלוחות ראשונות שהם הם כפליי' כו' ומ"מ אם לא נשתברו הלוחות ראשונות הי' חירות מכל כו' שבאמת יש יתרון מעלה גם בצ"ג וגם מצות התו' באפשרי להתקיים בצ"ג שז"ע מה שמ' אתא לאתבא צדיקי' בתויבתא כו' וכמ"ש במ"א, וזהו שא' במד"ר משל למלך שהי' לו בנות הרבה מהם נשואות במקום קרוב ומהם במקום רחוק, פי' רחוק וקרוב הם צדיקי' ובע"ת הצדיקי' הם קרובי', ובע"ת הם רחוקי' רק הם רחוקי' שנתקרבו ע"י התשו' ועז"נ שלו' לרחוק ולקרוב לרחוק שנעשה קרוב ע"י התשוב"ה כו' כמ"ש במ"א באורך, וענין שקראן בנות זהו כמ"ש בנות ירושלי' שקאי על נש"י שנק' בשם בנות ירושלי', וכשם שע"י עשיית וקיום התומ"צ נעשו קרובי' כמ"ש אשר לו אלקי' קרובי' אליו, וארז"ל במד"ר במקומו אשר הם קרובי' לא נא' אלא אשר לו אלקי' קרובי' כו' והיינו כי ואתם הדבקי' לה' כתי' וחלק ה' עמו, ולכן בחי' ש' אלקי' קרובי' אליו כו' והוא להיותו דבוק לה' כמ"ש והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החי' את ה' אלקיך, כן ח"ו כשפגם ה"ה נזרק למרחוק מאד וכמ"ש ואת נפש אויבך יקלענה כו' שהוא בחי' הקליעה והזריקה למרחוק מאד כו', וזהו שא' לית ביומהו למיזל ולמית, פי' הגם כי ע"י התשו' נתקרבו מ"מ ה"ה ערטלאין בלי שום לבושי' כלל ולא כמו הצ"ג שעבודתו כו' בתומ"צ שיש לו לבושי' רבי' והם הם העוזרי' לו בעבודתו באהוי"ר ברצו"ש כו', שמ"ע הם רצוא ומל"ת הם שוב, וגם התורה היא שוב, ובד"פ נגלה שוב ופנימיות התורה רצוא, אמנם הבע"ת להיותו רחוק ה"ה ריק מתומ"צ הרי לית ביומיהו הם המצות שנק' יומין כמ"ש בזהר ע"פ בא בימי', והגם כי נותני' להם לבושי' ממי שסרח ועומד בסורו, הנה קיום המצות שעשה קודם נותני' אותם לבעת"ש מ"מ ה"ז אינם שלהם, וזהו שא' לית ביומיהו למיזל ולמית הוא בחי' רצו"ש, משא"כ הקרובין אית ביומיהו למיזל ולמית הגם כי הוא מקיץ לחורף,

והיינו כי קיץ הוא ימות החמה שהשמש זורח והוא בחי' שמש הוי', וזהו שארז"ל חמרא בתקופת תמוז קרירא לי' פי' קלי' החמור אפי' בתקופת תמוז שאז מאיר שמש הוי' מ"מ קרירא לי' והיינו להיותו קלי' החמור שהוא קלי' קשה ע' בד"ה לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו. ומזה מובן אשר בעת הקיץ הוא בנקל יותר לבוא ^{היה} בעבודת אהוי"ר ברצו"ש, וע' בלק"ת בד"ה שחורה אני שענין שזפתני השמש הוא בחי' יחו"ע, משא"כ חורף זמן הגשמי' הוא בחי' ואיד יעלה באתעדל"ת, ומה גם שאז זמן העיבור ולכן ע"י שהם יוצאין מקיץ לחורף א"א להמשיך נו"ן יום, וזהו ראוי' היתה שתהא רחוקה כו' והיינו נגד חמשי' שע"ב, שכשם שבפסח כדי לבוא לחה"ש שער החמישי' דבינה צריכי' לספור מ"ט יום כן הי' ראוי' בעצרת של חג, ובאמת עוד יותר שהרי עצרת של חג הוא בחי' חכ', שהוא יום שמיני ח' חכ', אלא מטעמי' הנ"ל א"א וגם שע"י התשו' שהיא בינה ה"ה בתשו' הגיע למדריגת הבינה ולכן יכול להיות נמשך גילוי אור אבא כו' ומה גם כי בבחי' התשו' א"א להרחיק הזמן, וע"ד אל יאמר אדם אי אפשרי כו' אלא אפשרי ואבי שבשמי' גזר עלי, ופי' הה"מ ז"ל שזהו דוקא צדיקי' אבל הבע"ת יאמר אי אפשרי, ועד"ז יובן כאן שהפלגת הזמן הוא למי שלא נתרחק כלל מעולם אבל הבע"ת צ"ל מיד וזהו ביום השמיני הוא מל' השמיני הדר, יסוד יהוסף יתום מאמו, ומקבל מאור אבא, אלה תולדת יעקב יוסף, שהוא חג הסוכות ושמע"צ ואו עם המילוי, ולכן משה מזהיר לישראל ביום השמיני עצרת תהי' לכם שיוקלט בכאו"א מישראל, מה שבשש"פ הוא עצרת לה' אלקי' עכשיו הוא לכם כו'.

אורח החכמה

בשולי העמוד בגוכתי"ק: נשואות למקום רחוק פי' שהם מקבלים מסט"א.
ממה שהם תואבי' לקבל מהם כו' שהרי התאב נק' נקבה שהוא מקבל כו'.

לעילוי נשמת

התמים שמואל ע"ה
בן הרה"ת ר' אהרן שליט"א

חיטריק

נקטף בדמי ימיו בתאונת דרכים

ביום ו', ^{אדר ה'תשנ"ה} עש"ק פ' פינחס

כ' תמוז תשמ"ז

ת.נ.צ.ב.ה.